Text: Gabriela PETRESCU

ALEXANDRU DAVIDESCU ŞI ION A. DAVIDESCU

Alexandru Davidescu (1858-1937) s-a născut în 1858 în comuna Breaza. A obținut diplomă de inginer la Școala de Poduri și Șosele de la Paris. Întors în țară, se angajează la Căile Ferate Române, iar din 1889 intră în serviciul special condus de inginerul Anghel Saligny, care se ocupa de construcția podului de peste Dunăre, de la Cernavodă.

În perioada 1891-1900, Alexandru Davidescu lucrează la Ministerul Lucrărilor Publice, iar în perioada 1900-1911 este director al lucrărilor tehnice de la Primăria Capitalei. Din 1907 până în 1923 este membru în Consiliul Tehnic Superior. Între 1911-1913 este secretar general la Ministerul Lucrărilor Publice, unde organizează serviciul special pentru realizarea „Planului de Amenajare Integrală a Apelor”.

Între 1927-1931, Alexandru Davidescu a fost președintele AGIR.

Activitatea tehnică a lui Alexandru Davidescu debutează în domeniul căilor ferate prin participarea la realizarea primelor linii ferate proiectate și construite de români, Buzău - Mărășești și Mărășești - Tecuci.

După 1889 participă la construirea podului de la Cernavodă, sub coordonarea inginerului Anghel Saligny. În 1891 a fost construit podul peste Olt din Slatina, după planurile inginerului Alexandru Davidescu.

De asemenea, tot pentru Slatina, prin anii 1920, a realizat și primul plan de sistematizare a orașului. În perioada aceea era profesor la Școala de Drumuri și Poduri București.

În funcția de director al lucrărilor tehnice din Primăria Capitalei, Al. Davidescu se ocupă de iluminatul orașului, de alimentarea cu apă (rețele proiectate de ing. Elie Radu) și construirea traseului de tramvaie.

Tot în perioada activității la primărie, Davidescu organizează, în 1906, primul concurs public pentru realizarea planului de sistematizare a Capitalei. Proiectul *Lucidus Ordo*, al urbanistului inginer Marin Stroescu, a câștigat premiul III.

Alexandru Davidescu, Podul peste Olt, Slatina

Alexandru Davidescu este considerat primul urbanist român, precursor a lui Cincinat Sfințescu. Concursul din 1906 a pus bazele urbanismului modern bucureștean. Proiectele participante la concurs l-au ajutat pe Davidescu la întocmirea primului program-cadru pentru planul de sistematizare, după care s-a călăuzit urbanismul bucureștean al secolului al XX-lea.

Între 1914-1916 este elaborat primul plan de sistematizare generală a Capitalei, elaborat sub conducerea lui Cincinat Sfințescu și aprobat, după război, în 1921. „Planul reprezintă o viziune globală și modernă asupra orașului, elaborează o strategie de dezvoltare pe termen lung, ca și o primă zonificare a teritoriului”.

În 1927, Davidescu prezintă, la Conferințele primarilor din orașele țării, metoda de lucru pentru întocmirea planurilor de sistematizare.

În cadrul Ministerului Lucrărilor Publice organizează un serviciu special pentru realizarea „Planului de Amenajare Integrală a Apelor”. În 1912 finalizează „Proiectul pentru introducerea irigațiilor în România și amenajarea marilor canale pentru navigație”. În 1927 Alexandru Davidescu și Dimitrie Leonida realizează primul studiu pentru construirea unui canal navigabil între București și Dunăre și transformarea Bucureștiului într-un port fluvial. În 1934, din cauza costurilor ridicate, proiectul a fost abandonat.

Activitatea didactică a lui Alexandru Davidescu se desfășoară începând cu 1890, când este numit repetitor la Școala Națională de Poduri și Șosele. Prin Decretul 395 din 1911, este numit profesor titular la Catedra de Hidraulică la Școala Națională de Poduri și Șosele. Alexandru Davidescu a organizat primul curs specializat de urbanism din învățământul superior românesc - „Construcția orașelor” - ce a fost inclus în curricula Școlii Naționale de Poduri și Șosele în anul 1919 și a fost desfășurat de acesta în cadrul Catedrei Îmbunătățiri funciare, mașini hidraulice și construcția orașelor, după 1920, când s-a înființat Școala Politehnică.

Alexandru Davidescu a decedat în 1937.

Ion A. Davidescu (3 aprilie 1890 - 31 martie 1980), fiul inginerului Alexandru Davidescu, a fost printre primii arhitecți-urbaniști care au activat în România. Între 1910-1914 a studiat la Școala de Arte Frumoase din Paris. A început studiile în timpul Primului Război Mondial, fiind mobilizat la Arsenalul Armatei. În 1919 devine diplomat al Școlii de Arte Frumoase din Paris, specializarea urbanism, unde l-a avut profesor pe urbanistul Leon Jaussely. În timpul petrecut la Paris, Ion Davidescu a făcut parte din colectivul condus de Jaussely de elaborare a proiectului de sistematizare a Parisului, premiat cu locul întâi. În perioada studiilor la Paris s-a împrietenit cu G. M. Cantacuzino și Horia Teodoru, studenți în cadrul Școlii de Arte Frumoase.

Activitatea i-a fost influențată în mare măsură de tatăl său, inginerul Alexandru Davidescu, considerat primul urbanist român. Întors în țara, Ion Al. Davidescu participă alături de tatăl său la o serie de concursuri de sistematizare ale unor orașe.

După revenirea în țară, I. A. Davidescu participă, alături de arhitecții-urbaniști Roger Bolomey, Toma T. Socolescu, Duiliu Marcu, G. M. Cantacuzino, la realizarea planurilor de sistematizare pentru numeroase localități ale țării, considerând o necesitate studierea urbanistică a localităților: Bacău, Slatina, Bârlad, Târgoviște, Câmpulung, Brașov, Caracal, Techirghiol, Turda.

În 1921, Davidescu tatăl și fiul câștigă Premiul Unic pentru amenajarea stațiunii Carmen Sylva.

Anul 1922 reprezintă prima prezență a arhitecților români la un concurs internațional. Ion A. Davidescu împreună cu Roger Bolomey și Al. Davidescu participă la concursul pentru sistematizarea orașului Belgrad, unde câștigă locul al II-lea.

I. A. Davidescu a participat la realizarea celui de-al doilea Plan Director al municipiului București din 1935, în comisia condusă de Cincinat Sfințescu, inginer și urbanist, alături de arhitecții Duiliu Marcu, G. M. Cantacuzino, Roger Bolomey și ing. T. Rădulescu, plan aprobat prin decret regal în 1938, actualizat și completat în 1939 cu Regulamentul de Construcții și alinieri.

Între 1932 și 1935, arhitecții Ion Davidescu și S. Vasilescu au colaborat cu arhitectul Toma T. Socolescu, care era primar și arhitect-șef al orașului Ploiești, la elaborarea unui plan de sistematizare a orașului. Acest plan avea ca scop mărirea ponderii spațiului verde, îmbunătățirea traficului auto și feroviar și, în general, dezvoltarea organizată a orașului. Planul prevedea modul de dezvoltare urbană și densitatea optimă a populației, spațiul alocat instituțiilor publice și culturale, școlilor și parcurilor.

Pe lângă activitatea de urbanist, Davidescu a participat la realizarea unor obiective de mare importanță pentru orașul București.

După Primul Război Mondial, în 1921, arhitectul Nicolae Ghica-Budești îi aduce în colectivul de edificare a Palatului Universității, aripa dinspre strada Edgar Quinet, pe arhitecții Alexandru Baucher și Ion Davidescu.

În 1937-1938, Ion Davidescu a colaborat cu arhitectul Radu Dudescu la edificarea Palatului Nou al BNR, cât și al clădirii din Calea Victoriei 22-24, fostul sediu al Asociației Culturale și Sportive a BNR și al Casei Pensionarilor BNR.

Între 1936-1938 arhitecții Nicolae Cucu și Ion Al. Davidescu realizează într-un stil modernist clasicizant Casa de pensii a artiștilor lirici, o clădire amplasată la intersecția dintre strada General Berthelot și strada Spiru Haret, cu funcțiunea de birouri și apartamente.

Activitatea didactică o începe încă din 1922, când devine asistent al tatălui său, profesorul Alexandru Davidescu (1922-28) la Școala Politehnică. I. Davidescu este numit profesor la Facultatea de Construcții,

Concurs pentru Sistematizarea orașului Belgrad, 1921, arh. Davidescu și R. Bolomey

Concurs pentru Sistematizarea orașului Belgrad, 1921, arh. Davidescu și R. Bolomey

Proiect pentru Sistematizarea stațiunii balneare Techirghiol 1921, arh. Davidescu și R. Bolomey, *Revista Arhitectura*, 1924

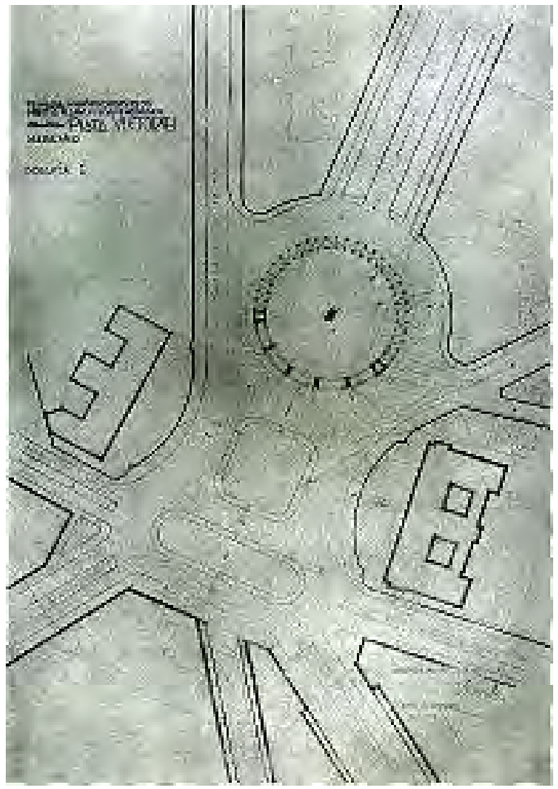
Proiect pentru Sistematizarea stațiunii balneare Techirghiol 1921, arh. Davidescu și R. Bolomey, *Revista Arhitectura*, 1924

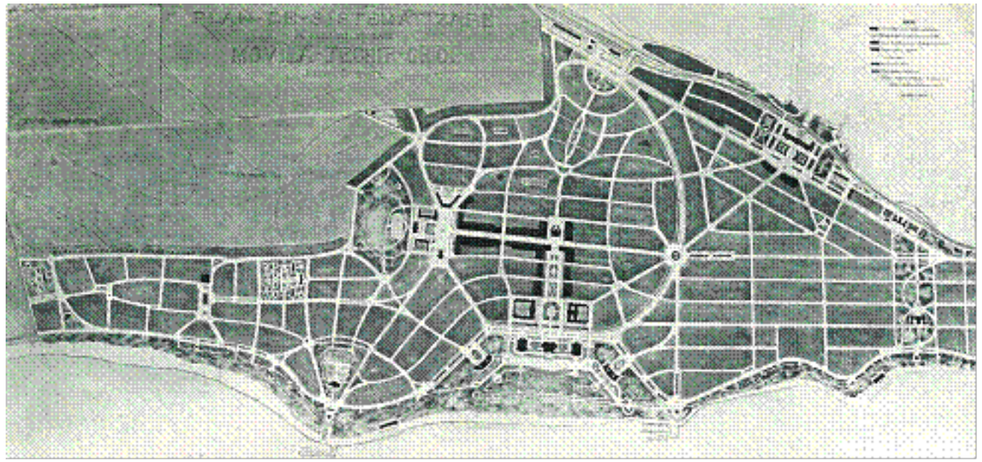
Concurs pentru planul de sistematizare al orasului Split, impreuna cu Al. Davidescu, arh. R. Bolomei, *Revista Arhitectura* 1-2, 1942

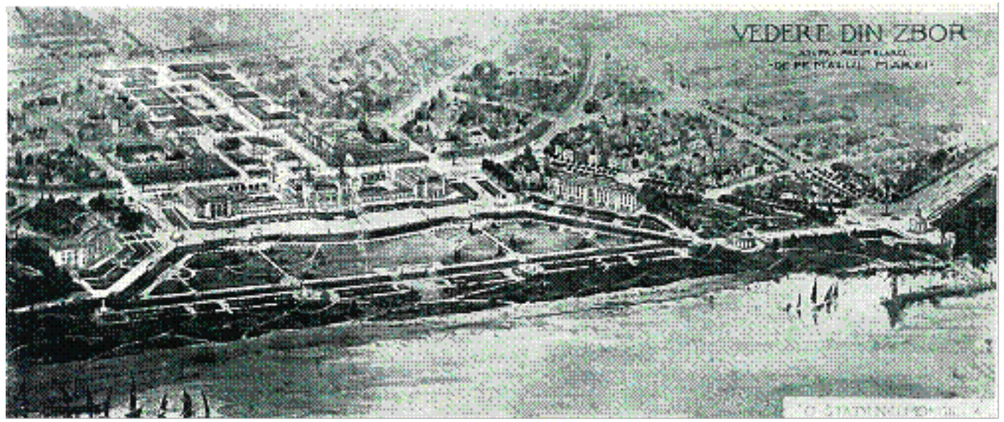
Proiectul de extindere, de amenajare și de înfrumusețare a Pieței Regele Carol I din fața Palatului Regal din București, 1939, *Revista Arhitectura*, 1939

Proiectul de amenajare a Pieței Victoria din București, 1939

Concurs pentru planul de sistematizare al stațiunii Carmen Sylva, *Revista Arhitectura* nr. 1-2, 1942

Concurs pentru planul de sistematizare al stațiunii Carmen Sylva, *Revista Arhitectura* nr. 1-2, 1942

secția de Specializare urbanism pentru arhitecți și ingineri (1943-1948), apoi, după 1948, la Institutul de Construcții.

Activitate publică

În perioada 1923-1947 Ion Davidescu activează în Primăria Capitalei, devenind director al Direcției de Sistematizare a Municipiului București (1937-1947), când se elaborează Planul de sistematizare a Bucureștiului.

În perioada 1928-1946, Ion Davidescu participă ca delegat al României la congrese ale Federației internaționale pentru locuințe.

A fost membru al SAR, ocupând funcția de președinte interimar în perioada 1945-1946 și președinte al Secției de Construcții și Urbanism a AGIR - 1946.

Activitate publicistică

- „Noțiuni de urbanism” (1937);
- „Curs de arhitectură” (1931-1947);

- „Aspecte locale ale Urbanismului în România” în revista „*Arhitectura*” nr. 1-2, 1942;
- „Istoricul urbanismului în România”, revista „*Arhitectura*” nr. 1/1941.

Citate din diverse articole

„Chestiunile de construcțiune, extensiune și înfrumusețare a orașelor au fost relativ puțin studiate până în prezent în România. Cele câteva planuri de sistematizare, existente nu corespund, în genere, cerințelor moderne și rezultatelor trase din experiență

Locuinte strada Boteanu

Locuinte strada Boteanu

strada Gen. Berthelot

la cari au ajuns arta urbanismului în țările din apus.

Importanța sistematizării este covârșitoare pentru dezvoltarea rațională, economică și estetică a orașelor noastre, și odată realizată, ea va fi fala întregei noastre generații de arhitecți cari ar fi luat parte la înfăptuirea ei" (Davidescu Ion, „Istoricul urbanismului în România", revista *Arhitectura*, nr. 1/1941).

„Țelul urbanismului este de a da putință unui cetățean să beneficieze de cel mai bun traiu posibil, cu minimum de cost. Traiul poate fi excelent; dar dacă el este peste puterile omului, devine o povară. El poate fi și extrem de economic; dar atunci se ivesc adesea o serie de lipsuri, uneori grave, cari fac viața grea și tristă" (Davidescu Ion, „Aspecte locale ale Urbanismului în România" în revista *Arhitectura* nr. 1-2, 1942).

Lucrări de arhitectură și urbanism

- 1921-1928, Universitatea din București, aripa dinspre str. Edgar Quinet, colaborator al arhitectului Nicolae Ghica-Budești;
- 1927 - imobile locuințe str. Boteanu 3, 3A, 3B, fost sediu al Societății Anglo-Române (1927-1939);
- 1934, locuințe p+4 cu magazine la parter, Piața Rosetti, cu arh. L. Rosenthal;
- 1936-1938, imobilul fostei Case de Pensii a Artiștilor Lirici, str. General Berthelot colț cu str. Spiru Haret - în colaborare cu arh. Nicolae Cucu;
- 1937, Palatul Nou al Băncii Naționale, împreună cu arh. Radu Dudescu;
- 1937, Clădirea din Calea Victoriei 22-24, fost sediu al Asociaţiei Culturale şi Sportive a BNR şi al Casei Pensionarilor BNR, colaborator al arh. Radu Dudescu;
- imobilul ICAS, Bd. Dimitrie Golescu colț cu str. Virgiliu;
- planuri de sistematizare pentru orașele Bacău, Slatina, Bârlad, Târgoviște, Câmpulung, Brașov, Caracal, Techirghiol;
- planul de sistematizare al orașului Ploiești (în colaborare cu arh. Toma T. Socolescu și arh. Simion Vasilescu);
- planul director al municipiului București 1935, împreună cu arh. Duiliu Marcu, G. M. Cantacuzino, Roger Bolomey și ing. T. Rădulescu;
- planul de sistematizare al orașului Turda (în colaborare cu Geta Chițulescu);.
- 1939, proiect de extindere, de amenajare și de înfrumusețare a Pieței Regele Carol I din fața Palatului Regal din București;
- 1939, proiect de amenajare a Pieței Victoria din București;
- blocuri, locuințe individuale, vile în București, Sinaia, Constanța, Panciu - 15 lucrări.

Concursuri

- Premiul unic pentru amenajarea stațiunii Carmen Sylva (1921), împreună cu Alexandru Davidescu;
- Premiul III - sistematizarea orașului Belgrad (Iugoslavia, 1922), în colaborare cu arh. Roger Bolomey ;
- Premiul II - sistematizarea orașului Split (Iugoslavia, 1925), în colaborare cu arh. Roger Bolomey;
- Premiul II - Clădirea Fundației Ferdinand, (Iași, 1929), în colaborare cu arh. V. Urban;
- Premiul ex-aequo - Institutul de Igienă, împreună cu arh. V. Urban;
- Mențiune, Concurs Opera Română, împreună cu arh. Tr. și Geta Chițulescu.

Bibliografie

CELAC, Mariana, Carabela, Octavian, Marcu-Lapadat, Marius, *București, arhitectură și modernitate; un ghid adnotat,* Simetria, București, 2005.

CINA, Giuseppe, *București de la sat la metropolă,* Ed. Capitel, 2010.

CONSTANTIN, Paul, *Dicționar universal al arhitecților,* Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1986.

DAVIDESCU, Ion, „Istoricul urbanismului în România", revista *Arhitectura*, nr. 1/1941,

DAVIDESCU, Ion, „Aspecte locale ale Urbanismului în România" în revista *Arhitectura* nr. 1-2, 1942.

IONESCU, Grigore, *Arhitectura pe teritoriul României de-a lungul veacurilor*, Editura Academiei, București, 1982.

RĂDULESCU, Mihai Sorin, „Arhitectul Radu Dudescu - Un episod semnificativ din arhitectura românească interbelică", în revista *Restitutio*, nr. 6, București, 2006.

Sidonia Teodorescu, Raluca Niculae, Gabriela Petrescu, Vasile Țelea, Andrei Bîrsan, *Dicționar al arhitecturii românești moderne (sec. XIX, XX, XXI). Literele D-H* – ediție online, pdf, 2014, proiect beneficiar al unei finanțări din partea Uniunii Arhitecților din România (2014), din Fondul Timbrul Arhitecților; București, 2014 (https://issuu.com/dictionaruar), ISBN: 978-973.

SOCOLESCU, Toma T., *Amintiri*, Caligraf, București, 2004.

TABACU, Gabriela, *Revista Arhitectura*, studiu monografic și indici, 1906-1944, București, Humanitas, 2008.

Revista *Arhitectura,* 1916-1944

http://atelier.liternet.ro/articol/12593/Augustin-Ioan/Arhitectura-stalinista-in-București.

BULETINUL INFORMATIV AL UNIUNII ARHITECTILOR DIN ROMANIA

Caseta redacțională

echipa redacțională:
arh. Ileana Tureanu - președinte UAR
arh. Ioana Alexe - tehnoredactare
Ana Flutur - secretariat
Răzvan Hatea - fotografii
Claudia Ștefănescu - corectură

coordonator:
arh. Ileana Tureanu - președinte UAR

www.uniuneaarhitectilor.ro/BIUAR
ISSN 1582-2117

arh. Marina Macarie - sigla BIUAR

Se distribuie gratuit.

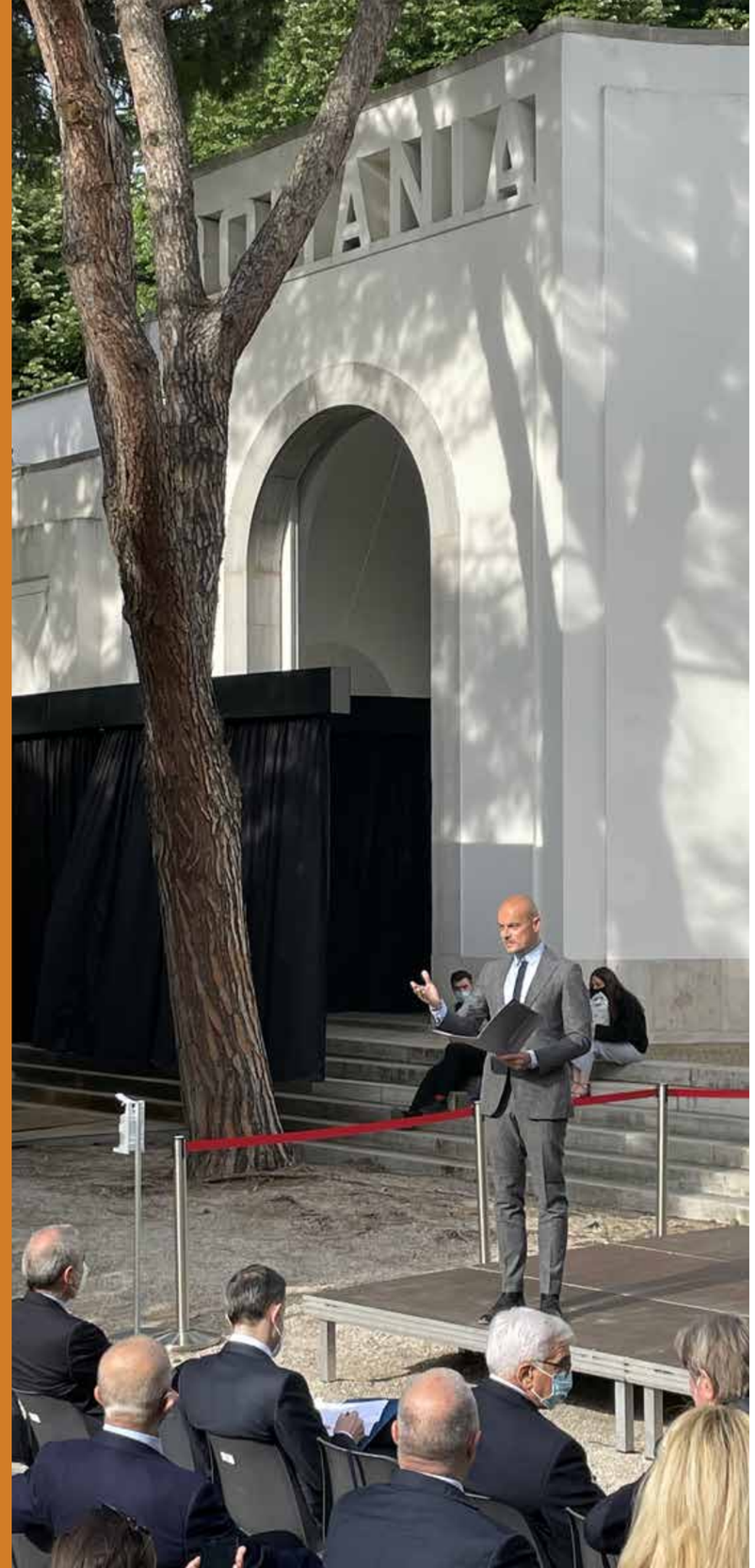
Contact

Centrul de Cultură Arhitecturală /
Secretariat /
Revista Arhitectura / Biblioteca
str. Jean Louis Calderon, nr. 48,
București, sectorul 2, cod 020038

Secretariat: tel. 021.315.60.73,
0737.01.77.85,
uar_contact@yahoo.com,
secretariat@uniuneaarhitectilor.ro

Revista Arhitectura: tel. 076.819.81.78,
076.819.81.79,
office@arhitectura-1906.ro

Biblioteca (program cu publicul):
L-V - 10:00-16:00, tel. 021.310.91.94,
biblioteca@uniuneaarhitectilor.ro

BULETINUL INFORMATIV AL UNIUNII ARHITECTILOR DIN ROMANIA

1-2/2021

Din cuprins:

ANIVERSARE
2 1891-2021. De la Societatea Arhitecților Români la Uniunea Arhitecților din România | Alexandru PANAITESCU
11 La 130 de ani, cu speranță! | Alexandru M. SANDU

ACTUALITATEA INTERNAȚIONALĂ
12 Noul Bauhaus

ACTUALITATEA NAȚIONALĂ
14 Bienale de criză | Ileana TUREANU
22 Solar Decathlon Europe 2023. București, gazda Olimpiadei Caselor Solare

PREZENȚE INTERNAȚIONALE
24 A 17-a ediție a Bienalei de Arhitectură de la Veneția, Un viitor împreună. Invitație la reflecție | Loredana ȘTASISIN
32 Premiile europene pentru patrimoniu. Ambasadorii frumuseții patrimoniului european | Sorina NEACȘU
38 Remember DAN HANGANU. Un parc din Montréal va purta numele arhitectului român Dan Hanganu
40 Vladimir PĂUN VRAPCIU. Premiu la Osten Biennale of Drawing 2020 de la Skopje
42 Iulia STĂTICĂ este finalistă în competiția pentru Premiul Wheelwright | Alexandra FLOREA

CONCURS
44 Concursul pentru Muzeul Național de Istorie a Evreilor și al Holocaustului | Lorin NICULAE

EXPOZIȚII
48 Cotroceni. Inima medicinii românești | Casandra ROȘU

EVENIMENTE CALDERON
50 „DOAR UN TABLOU". Expoziție de pictură Lucian George PĂIȘ | Adina RENTEA

SUSTENABILITATE
52 Dilema în dezvoltarea durabilă: Cum să trăim durabil într-un spațiu durabil? | Nicolae ȚARĂLUNGĂ

SUCURSALE UAR
56 Sucursala Suceava - Botoșani. Alianța Franceză | Adrian SEMENIUC
58 „Uzina de Apă" din Suceava. Zilele Elevului Arhitect, ediția a III-a | Ion ANDRIU

ARHIVE
62 Arhitect Jean KRAKAUER (1910-2002) | Iuliana MIRCEA
66 Alexandru DAVIDESCU și Ion A. DAVIDESCU | Gabriela PETRESCU
74 Arhitect Octav DOICESCU (8 ianuarie 1902 - 10 mai 1981) | Rodica PANAITESCU

DONAȚII
82 Donația Mariana CELAC (1936-2018) | Rodica PANAITESCU, Olimpia SULTANA

ARHITECTURĂ ONLINE
86 Maratonul de arhitectură al lui Dan COMA

MARATONUL ARGONAUȚILOR
88 I run this body | Ioana ALEXE

BIBLIOTECĂ
90 Mircea PAȘCA - *Case și căsuțe din Oradea mare. Un pomelnic neisprăvit* | Olimpia SULTANA
96 Anastase SIMU și muzeul său | Aurel IONESCU

IN MEMORIAM
100 CRISTINA ȚURLEA
105 ILEANA SOLON (1935-2021)
106 CONSTANTIN (GIGI) RUSU (02.05.1953 - 16.03.2021)
107 MIHAI MAICOVSCHI
108 DAN (KUKI) ȘTEFAN VLADIMIR GEORGESCU (01.03.1951 - 13.01.2021)

ACTIVITATEA UAR
110 Colegiu Director | Mirela MERCURIANU
111 Senat | Mirela MERCURIANU

IANUARIE
IUNIE
2021

CUM VOM TRĂI ÎMPREUNĂ?